

Arbetsordning för kommunfullmäktige

Dokumenttyp Arbetsordning	Beslutad av Kommunfullmäktige	Fastställd 2015-11-26 § 142	Granskad
Dokumentansvarig Kommunsekreteraren	Gäller för Kommunfullmäktige	Reviderad 2018-06-20 § 108 (KS 2017-493 022) 2018-06-20 § 113 (KS 2016-315 001)	Giltighetstid 2016- <i>t o m</i> 2019

Arbetsordning för kommunfullmäktige i Marks kommun

Utöver det som föreskrivs om kommunfullmäktige i kommunallagen och annan författning gäller bestämmelserna i denna arbetsordning. Arbetsordningen ska ses över i början av varje ny mandatperiod.

Innehållsförteckning

Fullmäktiges uppgifter	3
Antalet ledamöter	3
Presidium - ordförande och vice ordförande	3
Tid och plats för sammanträdena	4
Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde.....	5
Ärenden och handlingar till sammanträdena.....	6
Allmänhetens frågestund	6
Allmän politisk debatt.....	6
Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare	7
Närvaro och upprop	7
Protokollsjusterare.....	7
Turordning för handläggningen.....	8
Yttranderätt vid sammanträdena	8
Talarordning och ordning vid sammanträdena	9
Förslag/yrkanden.....	10
Deltagande i beslut	10
Omröstningar	10
Motioner	11
Medborgarförslag	12
Bolagens initiativrätt	13
Interpellationer	13
Frågor	14
Beredning av ärenden	14
Åtterrapporering	15
Fullmäktiges ansvarsprövning	15
Beredning av ansvarsprövning och revision.....	15
Justering av protokoll.....	16

Reservation.....	16
Expediering och publicering.....	16
Bemyndigande	17
Valberedning.....	17
Demokratiberedning.....	17

Fullmäktiges uppgifter (3 kap. 9 § kommunallagen, KL)

1 §

Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen, främst

- Mål och riktlinjer för verksamheten
- Budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor
- Nämndernas organisation och verksamhetsformer
- Val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar
- Val av revisorer
- Grunderna för ekonomiska förmåner till förtroendevalda
- Årsredovisning och ansvarsfrihet
- Folkomröstning i kommunen

Fullmäktige beslutar också i andra frågor som anges i kommunallagen, KL, eller i andra författningar.

I början av ny mandatperiod ansvarar fullmäktige för övergripande utbildningar av ny- och omvalda förtroendevalda i fullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens nämnder och kommunrevisionen.

Antalet ledamöter (5 kap. 1-3 §§ KL)

2 §

Fullmäktige har 51 ledamöter.

Presidium - ordförande och vice ordförande (5 kap. 6 § KL)

3 §

De år då val av kommunfullmäktige har ägt rum i hela landet väljer fullmäktige bland ledamöterna en ordförande samt en förste och en andre vice ordförande (presidium). Presidievalen ska förrättas på det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige.

Presidiet väljs för fullmäktiges löpande mandatperiod.

Vice ordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

4 §

Tills presidievalen har förrättats, tjänstgör som ordförande den som har varit ledamot i fullmäktige längst tid (ålderspresidenten).

Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid som ledamot, ska den äldsta av dem vara ålderspresident.

5 §

Om ordföranden eller någon av vice ordförandena avgår som ledamot eller från sin presidiepost, bör fullmäktige så snart det kan ske välja en annan ledamot för återstoden av tjänstgöringstiden för den som har avgått.

Om samtliga i presidiet är hindrade att fullgöra uppdraget, fullgör ålderspresidenten ordförandens uppgifter.

Om samtliga i presidiet är hindrade att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde, utser fullmäktige en annan ledamot att vara ordförande tillfälligt.

Ålderspresidenten tjänstgör som ordförande tills den tillfällige ordföranden har utsetts.

Tid och plats för sammanträdena (5 kap. 7–8 §§ och 10 § KL)

6 §

För varje år bestämmer fullmäktige dag och tid för sammanträdena.

De år då val av fullmäktige har ägt rum i hela landet, sammanträder nyvalda fullmäktige första gången i oktober.

Avgående fullmäktige bestämmer dagen och tiden för det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige.

7 §

Ett extra sammanträde hålls på den tid som ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena.

En begäran om ett extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och ska innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas bli behandlade på det extra sammanträdet.

8 §

Om det föreligger särskilda skäl för det, får ordföranden efter samråd med vice ordförandena ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet. Uppgift om beslutet ska snarast tillkännages på lämpligt sätt.

9 §

Fullmäktige sammanträder i Abbotsalen, Rydals konferenscenter, Rydal, utom då ordföranden efter samråd med vice ordförandena bestämmer en annan plats.

Kommunfullmäktiges ordförande bemyndigas att, efter samråd med vice ordförandena, avgöra placeringen av fullmäktiges ledamöter i sammanträdeslokalen.

Ersättare som tjänstgör intar ordinarie ledamots plats.

10 §

Fullmäktige beslutar särskilt om i vilken eller vilka ortstidningar som annonsering om sammanträde ska ske. Annonsering ska även ske på kommunens webbplats www.mark.se.

Fullmäktiges ordförande bestämmer i vilken utsträckning uppgift om de ärenden som ska behandlas ska införas i ortstidning och på webbplatsen www.mark.se. Om särskilda skäl föreligger får dock ordföranden inför ett visst sammanträde begränsa annonseringen i ortstidning.

Förlängning av sammanträde och fortsatt sammanträde

11 §

Om fullmäktige inte hinner slutföra ett sammanträde på den utsatta sammanträdesdagen, kan fullmäktige besluta att förlänga tiden för sammanträdet.

Fullmäktige kan också besluta att avbryta sammanträdet och att hålla fortsatt sammanträde en senare dag för att behandla de ärenden som återstår. I ett sådant fall beslutar fullmäktige genast när och var sammanträdet ska fortsätta.

Om fullmäktige beslutar att hålla fortsatt sammanträde, utfärdar ordföranden en kungörelse om det fortsatta sammanträdet på vanligt sätt.

Om sammanträdet ska fortsätta inom en vecka, behöver någon kungörelse inte utfärdas. I ett sådant fall låter ordföranden dock underrätta de ledamöter och ersättare som inte är närvarande när sammanträdet avbryts om tiden och platsen för det fortsatta sammanträdet.

Ärenden och handlingar till sammanträdena

12 §

Ordföranden bestämmer när fullmäktige ska behandla ett ärende, om inte annat följer av lag.

13 §

Kommunstyrelsens, övriga nämnders och beredningars förslag till beslut eller yttranden i de ärenden som tagits in i kungörelsen bör tillställas varje ledamot och ersättare före sammanträdet.

Ordföranden bestämmer i vilken omfattning övriga handlingar i ett ärende ska tillställas ledamöter och ersättare före sammanträdet.

Kallelse och övriga handlingar skickas elektroniskt. Föredragningslista för sammanträdet bör finnas tillgänglig för allmänheten i sammanträdeslokalen under sammanträdet.

Interpellationer och enkla frågor bör tillställas samtliga ledamöter och ersättare före det sammanträde vid vilket de avses bli ställda.

Allmänhetens frågestund (5 kap. 21 § KL)

14 §

Kommunfullmäktiges ordförande bemyndigas att efter samråd med vice ordförandena vid behov anordna allmänhetens frågestund med stöd av 5 kap. 21 § kommunallagen och att bestämma till vilket ärende som allmänheten ges rätt att ställa frågor.

I kungörelsen till dessa sammanträden ska anges att allmänhetens frågestund ska förekomma. Uppgift om detta ska också tas in i ortstidning och på webbplatsen www.mark.se.

Under frågestunden får någon överläggning inte förekomma.

Ordföranden bestämmer efter samråd med vice ordförandena hur frågestunden ska genomföras och låter kalla de förtroendevalda eller anställda hos kommunen som behövs för att lämna upplysningar under den.

Allmänpolitisk debatt

15 §

Kommunfullmäktiges ordförande bemyndigas att, efter samråd med vice ordförandena, årligen anordna en allmänpolitisk debatt i kommunala frågor.

I kungörelsen till dessa sammanträden ska anges att allmänpolitisk debatt ska förekomma. Uppgift om detta ska också tas in i ortstidning och på webbplatsen www.mark.se.

Anmälan av hinder för tjänstgöring och inkallande av ersättare (5 kap. 12-17 §§ KL)

16 §

En ledamot som är hindrad att delta i ett helt sammanträde eller i en del av ett sammanträde ska snarast anmäla detta till kommunledningskontoret, som då kallar in den ersättare som står i tur att tjänstgöra.

17 §

Ordföranden bestämmer, när en ledamot eller en ersättare ska träda in och tjänstgöra under ett pågående sammanträde. Endast om det föreligger särskilda skäl för det bör dock inträde ske under pågående handläggning av ett ärende.

Ledamot är skyldig att anmäla till sekreteraren om ledamoten avbryter sin tjänstgöring. Detta gäller även ersättare som lämnar sammanträdet före dess slut.

Närvaro - Upprop

18 §

En uppropslista som visar de ledamöter och ersättare som tjänstgör ska finnas tillgänglig under hela sammanträdet.

I början av varje sammanträde låter ordföranden förrätta upprop enligt uppropslistan. Även ersättare som är närvarande utan att tjänstgöra uppropas.

Upprop förrättas också i början av varje ny sammanträdesdag, vid fortsatt sammanträde och när ordföranden anser att det behövs.

Ledamot som kommer efter avslutat upprop ska anmäla sin ankomst till sekreteraren.

Protokolljusterare (5 kap. 61 § KL)

19 §

Ordföranden bestämmer tiden och platsen för justeringen av protokollet från sammanträdet.

Sedan uppropet har förrättats enligt 18 § väljer fullmäktige två ledamöter och en ersättare för dessa att tillsammans med ordföranden justera protokollet från sammanträdet och att i förekommande fall biträda ordföranden vid röstsammanräkningar.

Turordning för handläggningen

20 §

Fullmäktige behandlar ärendena i den turordning som de har tagits upp i kungörelsen.

Fullmäktige kan dock besluta om ändrad turordning för ett eller flera ärenden.

Ordföranden bestämmer när under ett sammanträde ett ärende ska behandlas som inte finns med i kungörelsen.

Fullmäktige får besluta att avbryta handläggningen av ett ärende under ett sammanträde för att återuppta det senare under sammanträdet.

Yttranderätt vid sammanträdena (3 kap. 17-18 §§, 4 kap. 18-19 §§, 5 kap. 21, 22, 31, 53 och 56 §§ KL)

21 §

Rätt att delta i överläggningen har:

- Ordföranden och vice ordföranden i en nämnd eller gemensam nämnd vid behandling av ett ärende där nämndens verksamhetsområde berörs.
- Ordföranden och vice ordföranden i en fullmäktigeberedning, när fullmäktige behandlar ett ärende som beredningen har handlagt.
- Ordföranden i en nämnd eller i en fullmäktigeberedning eller någon annan som besvarar en interpellation eller en fråga får delta i den överläggning som hålls med anledning av svaret.
- Styrelsens ordförande och vice ordförande i de kommunala bolagen i Spinnarskankoncernen, när fullmäktige behandlar ett ärende som berör förhållandena i bolaget.

22 §

Kommunens revisorer ska ges tillfälle att delta i överläggningen när fullmäktige behandlar revisionsberättelsen och årsredovisningen.

Revisorerna får också delta i överläggningen när fullmäktige behandlar ett ärende som berör revisorernas granskning eller egen förvaltning.

23 §

Ordföranden låter efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordförandena och vice ordförandena i nämnderna och fullmäktigeberedningarna, revisorerna samt anställda hos kommunen för att lämna upplysningar vid sammanträdena. Detsamma gäller utomstående sakkunniga.

Ingår kommunen i en samverkan genom gemensam nämnd får ordföranden efter samråd med vice ordförandena i den utsträckning som det behövs kalla ordföranden och vice ordföranden i den gemensamma nämnden och anställda i de samverkande kommunerna för att lämna upplysningar vid sammanträdena.

Om fullmäktige inte beslutar något annat, bestämmer ordföranden efter samråd med vice ordförandena i vilken utsträckning de som har kallats för att lämna upplysningar på ett sammanträde får yttra sig under överläggningarna.

24 §

Ersättarna i kommunfullmäktige har yttranderätt även när de inte tjänstgör.

Kommunstyrelsens ordförande och vice ordförande har rätt att yttra sig.

Kommundirektören får delta i överläggningen i alla ärenden.

Fullmäktiges sekreterare och kommunjurist får yttra sig om lagligheten av det som förekommer vid sammanträdena.

Talarordning och ordning vid sammanträdena

25 §

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar får ordet i den ordning i vilken han eller hon anmält sig och blivit uppropad. Dock gäller att "förstagångstalare" i ärendet sätts på den ordinarie listan medan de som tidigare talat i ärendet, placeras på en "väntelista" och ges ordet först när ordinarie lista är tom.

Den som har rätt att delta i fullmäktiges överläggningar har också rätt till ett kort inlägg på högst två minuter för en replik med anledning av vad en talare anfört. Inlägget görs omedelbart efter den talare som har ordet då begäran om replik framställs.

Om någon i sitt yttrande skulle avlägsna sig från ämnet eller uppträda på ett sätt som strider mot god ordning eller gott språkbruk och inte efter tillsägelse av ordföranden rättar sig, får ordföranden ta ifrån talaren ordet. Ett sådant ingripande får dock inte ske på grund av innehållet i talarens yttrande.

I övrigt får ingen avbryta en talare under hans eller hennes anförande.

Ordföranden kan utvisa den som uppträder störande och inte rättar sig efter tillsägelse.

Uppstår oordning som ordföranden inte kan avstyra, får ordföranden ajournera eller upplösa sammanträdet.

Förslag/yrkanden (5 kap. 41 § KL)

26 §

När fullmäktige har förklarat överläggningen i ett ärende avslutad går ordföranden igenom de förslag/yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats rätt.

Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något förslag/yrkande ändras eller läggas till, om inte fullmäktige beslutar medge det enhälligt.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett förslag/yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut (4 kap. 20 § första stycket och 22 § KL)

27 §

En ledamot som avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden, innan beslutet fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet om fullmäktige fattar det med acklamation.

En ledamot som avstår från att delta i ett beslut kan heller inte reservera sig mot beslutet.

Omröstningar (4 kap. 20 § andra stycket, 5 kap. 42-44 och 46 §§ KL)

28 §

När omröstningar genomförs, biträds ordföranden av de två ledamöterna som har utsetts att justera protokollet.

Omröstningarna genomförs så att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppsproplistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

29 §

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig om den

- upptar namnet på någon som inte är valbar,
- upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas, eller
- upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Det som sagts nu gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lagen (1992:339) om proportionellt valsätt.

Motioner (5 kap. 23 § första stycket 2 p KL)

30 §

En motion väcks genom att ges in till kommunledningskontoret eller lämnas vid ett sammanträde med kommunfullmäktige. Den kan lämnas via post, e-post, fax eller vid personligt besök.

En motion ska vara skriftlig och undertecknad av en eller flera ledamöter. Egenhändig namnteckning krävs inte vid inlämning via e-post.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma motion.

En ersättare får väcka en motion bara när ersättaren tjänstgör som ledamot vid ett sammanträde.

Kommunstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de motioner som fullmäktige inte har fattat beslut i inom ett år från det att motionen väcktes. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i juni och december.

Medborgarförslag (5 kap. 23 § första stycket 5 p, 25 §, 32 a § och 33 § KL)

31 §

Den som är folkbokförd i kommunen får väcka ärende i fullmäktige genom medborgarförslag.

Ett medborgarförslag väcks genom att ges in till kommunledningskontoret eller lämnas vid ett sammanträde med kommunfullmäktige.

Ett medborgarförslag ska vara skriftligt och kan lämnas in via post, e-post, fax eller vid personligt besök. En eller flera, i kommunen folkbokförda medborgare, kan stå bakom förslaget. Folkbokförda medborgare omfattar samtliga, även barn och ungdomar samt personer med utländsk bakgrund som ännu inte har kommunal rösträtt.

Ett medborgarförslag ska innehålla namnförtydligande, adress och telefonnummer för den eller de personer som står bakom. Egenhändig namnteckning krävs inte vid inlämning via e-post.

Ämnen av olika slag får inte tas upp i samma medborgarförslag.

Ett medborgarförslag kan bara behandlas i sak i fullmäktige om det ligger inom kommunens befogenhetsområde.

Kommunledningskontoret skickar bekräftelse på att medborgarförslag mottagits och med information om hur handläggning av förslagen normalt går till.

Ett ärende som väckts genom medborgarförslag ska handläggas så att fullmäktige, kommunstyrelsen eller annan nämnd kan fatta beslut inom ett år från det att medborgarförslaget väcktes.

Om flera personer står bakom förslaget kommer kommunikering att ske med förslagställarna genom den person, vars namn och adress står överst. När ett medborgarförslag har beretts färdigt och beslut ska fattas ska förslagsställaren underrättas.

Fullmäktige kan överlåta till kommunstyrelsen eller annan nämnd att besluta i ett ärende som har väckts genom medborgarförslag, utom i de fall som anges i 3 kap 9 § kommunallagen, dvs. ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Förslagsställaren ska i så fall underrättas om vilken nämnd som i fortsättningen kommer att handlägga ärendet.

Kommunstyrelsen eller annan nämnd som handlägger sådana ärenden ska två gånger varje år informera fullmäktige om de beslut som fattats i ärendena. Redovisningen ska göras på kommunfullmäktiges ordinarie sammanträde i juni och december.

Kommunstyrelsen ska två gånger varje år redovisa de medborgarförslag som inte har fattats beslut i inom ett år från det att

medborgarförslag väcktes. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i juni och december.

Bolagens initiativrätt (3 kap 17 § och 5 kap. 23 § första stycket 6 p KL)

32 §

Styrelsen i de kommunala bolagen i Spinnerskankoncernen får väcka ärenden i fullmäktige om sådana ärenden som bolaget är skyldigt att se till att fullmäktige får ta ställning till.

Interpellationer (5 kap. 49-53 §§ KL)

33 §

En interpellation ska vara skriftlig och inlämnad av en ledamot.

Den ska ges in till kommunledningskontoret senast arbetsdagen före det sammanträde vid vilken ledamoten avser att ställa den.

En ersättare får lämna in en interpellation under ett sammanträde, om ersättaren tjänstgör som ledamot vid sammanträdet.

En interpellation bör besvaras senast under det sammanträde som följer närmast efter det då interpellationen ställdes. En interpellation kan eventuellt besvaras vid det sammanträde då den ställs om den ges in till kommunledningskontoret senast 15 dagar före sammanträdet.

Ett svar på en interpellation ska vara skriftligt. Uppgift om att interpellationssvar kommer att lämnas vid ett visst sammanträde bör tas in i kungörelsen.

Den ledamot som har ställt interpellationen bör få del av svaret dagen före den sammanträdesdag, då svaret ska lämnas.

Interpellationer får ställas till ordförande och vice ordförande i samtliga nämnder och fullmäktigeberedningar.

Om en interpellation avser förhållandena i ett bolag i Spinnerskankoncernen, får den ordförande till vilken interpellationen har ställts överlämna till en av fullmäktige utsedd ledamot i bolagets styrelse att besvara interpellationen.

Ordföranden i en nämnd till vilken en interpellation har ställts får överlåta besvarandet av interpellationen till ordföranden i styrelsen i ett kommunalförbund där kommunen är medlem, om denne på grund av sitt uppdrag har särskilda förutsättningar att besvara interpellationen.

En ersättare som har ställt en interpellation får delta i överläggningen då svaret på interpellationen behandlas oberoende av om ersättaren tjänstgör vid sammanträdet eller inte.

Frågor (5 kap. 54-56 §§ KL)

34 §

Frågor får ställas till ordförande och vice ordförande i samtliga nämnder och fullmäktigeberedningar.

En fråga ska vara skriftlig och lämnad av en ledamot. Den ska ges in till kommunledningskontoret senast arbetsdagen före det sammanträde vid vilket ledamot avser att ställa den.

Vad som sägs i 33 § gäller i tillämpliga delar också på fråga. Svar på frågan behöver dock inte vara skriftligt.

En fråga bör besvaras senast vid nästkommande sammanträde, efter vid vilket den har ställts.

När en fråga besvaras får bara de som ställer och besvarar frågan delta i överläggningen.

Beredning av ärenden (5 kap 26-34 §§ KL)

35 §

Om fullmäktige inte beslutar något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska behandla ska beredas. Kommunstyrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Beslut om att överlämna till kommunstyrelsen eller annan nämnd att besluta i medborgarförslag fattas dock av kommunfullmäktige.

På varje ordinarie sammanträde med fullmäktige ska redovisas de motioner och medborgarförslag som kommit in efter det närmast föregående ordinarie sammanträde samt de beslut om remiss som har fattats.

Återrapportering (3 kap. 15 § KL)

36 §

När fullmäktige vill att verkställigheten av ett beslut ska följas upp ska det av beslutet framgå när återrapportering till fullmäktige ska ske.

Kommunstyrelsen eller annan nämnd ska löpande informera fullmäktige om de beslut som verkställts.

Sammanställning av beslut som ännu inte är verkställda ska redovisas vid fullmäktiges första sammanträde årligen.

För styrdokument antagna av fullmäktige ska det av beslutet framgå inom vilken tid styrdokumentet senast ska tas upp till förnyad prövning.

Sammanställning av styrdokument som inte tagits upp till förnyad prövning inom angiven tid ska redovisas vid fullmäktiges första sammanträde årligen.

Fullmäktiges ansvarsprövning (5 kap. 25 a, b §§ och 31 §§, 9 kap. 17 § KL)

37 §

Kommunfullmäktige ska besluta om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras. Beslutet ska motiveras om det inte är uppenbart obehövt.

Om revisorerna riktat anmärkning mot en nämnd eller en fullmäktigeberedning eller mot enskilda förtroendevalda i sådana organ, ska fullmäktige besluta om anmärkningen även ska framställas från fullmäktiges sida. Beslutet ska motiveras.

Fullmäktige får rikta anmärkning även om revisorerna inte gjort det. Beslutet ska motiveras.

I fullmäktiges behandling av revisionsberättelsen ska revisorerna alltid ges tillfälle att yttra sig.

Beredning av ansvarsprövning och revision

38 §

Fullmäktiges presidium bereder frågor och ärenden om ansvarsprövning samt revisorernas budget.

Beredningen av ansvarsprövningen omfattar att

- inhämta förklaring över anmärkning som framställts i revisionsberättelse,

- lämna förslag till fullmäktiges beslut i ansvarsfrågan, om en av revisorerna riktad anmärkning också ska framställas från fullmäktiges sida och om fullmäktige ska rikta egen anmärkning, samt vid behov förslag till beslutsmotivering.

Justering av protokoll (5 kap. 61-62 §§ KL)

39 §

Protokollet ska justeras senast 14 dagar efter sammanträdet på det sätt som fullmäktige har bestämt.

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Om två eller flera ledamöter har fungerat som ordförande under ett sammanträde, justerar varje ordförande de paragrafer i protokollet som redovisar de delar av förhandlingarna som ordföranden har lett. Fullmäktige får besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt innan fullmäktige justerar den.

Reservation (4 kap. 22 § KL)

40 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet.

Expediering och publicering

41 §

Utdrag ur protokollet ska skickas till de nämnder, andra organ och personer som berörs av besluten i protokollet.

Kommunens revisorer aviseras när upprättat protokoll finns att tillgå.

Kommunfullmäktiges protokoll ska utöver de i 5 kap. 62 § kommunallagen uppställda kraven på tillkännagivande även inom samma tid publiceras på webbplatsen www.mark.se.

Avtal, yttranden och andra handlingar som beslutas av fullmäktige ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne av förste vice ordförande, och kommundirektören. Detta gäller om inte fullmäktige i det enskilda ärendet beslutar annat.

Bemyndigande

42 §

Ordföranden bemyndigas att, efter samråd med vice ordförandena, bestämma om fullmäktiges representation, värdskap, uppvaktningar, samt om fullmäktiges ledamöters och ersättares deltagande i kurser och konferenser och dylikt, allt inom ramen för anslag i respektive års budget.

Valberedning

43 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en valberedning för den löpande mandatperioden.

Valberedningen ska ha en ledamot och en ersättare från respektive parti som är representerat i kommunfullmäktige.

Bland ledamöterna väljer fullmäktige vid samma tillfälle en ordförande och en vice ordförande för den tid som de har valts att vara ledamöter.

Valberedningen ska lägga fram förslag i alla valärenden som fullmäktige ska behandla med undantag av valen av fullmäktiges presidium, valberedning eller fyllnadsval.

Fullmäktige kan dock besluta att förrätta även ett annat val utan föregående beredning.

Vid fyllnadsval tillämpas förenklat förfarande. Partiet som den ledamot eller ersättare tillhör som ska ersättas lägger under fullmäktiges sammanträde fram förslag till ersättare.

Kommunledningskontoret underrättar inför valet gruppleddaren i partiet och ser till att ärendet tas upp på föredragningslistan.

Valberedningen ska i tillämpliga delar följa vad som i kommunallagen är föreskrivet om nämnder i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

Demokratiberedning

44 §

På det första sammanträdet med nyvalda fullmäktige väljer fullmäktige en demokratiberedning för den löpande mandatperioden.

Demokratiberedningen ska ha en ledamot och en ersättare från respektive parti som är representerat i kommunfullmäktige.

Fullmäktiges ordförande och förste vice ordförande ska ingå som två av de tio ledamöterna och är ordförande respektive vice ordförande i beredningen.

Uppgiftsområdet är att verka för en utveckling av den demokratiska processen i kommunen. Demokratiberedningen bereder också de ärenden inom sitt uppgiftsområde som fullmäktige ska avgöra.

Demokratiberedningen får väcka ärenden i fullmäktige inom sitt uppgiftsområde.

Demokratiberedningen ska följa den verksamhet inom kommunen som hör till fullmäktigeberedningens uppgiftsområde och hos fullmäktige göra de framställningar som beredningen finner påkallade.

Demokratiberedningen får från kommunens nämnder och anställda begära in de upplysningar och de yttranden som behövs för att fullmäktigeberedningen ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Demokratiberedningen ska i tillämpliga delar följa vad som i kommunalagen är föreskrivet om nämnder i fråga om tidpunkt för sammanträden, beslutsförhet och protokoll.

Demokratiberedningen ska årligen rapportera till kommunfullmäktige vad som utförts i enlighet med uppdraget.
